

Apstiprināti
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas
2023. gada 29. novembra Senāta sēdē, protokols nr. 9

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas

Uzņemšanas noteikumu studiju virziena *Izglītība un pedagogija* studiju programmās 2024./2025. akadēmiskajam gadam

2. daļa

**Uzņemšanas iestājpārbaudījumu saturs studiju
virziena *Izglītība un pedagogija* īsā cikla
profesionālajā augstākās
izglītības studiju programmā un profesionālajā
bakalaura studiju programmā**

SATURS

Punkts	Studiju programmas /apakšprogrammas/specializācijas nosaukums	lpp.
1.	Īsā cikla profesionālā augstākās izglītības studiju programma <i>Mūzikas, dejas un mākslas profesionālās ievirzes un interešuizglītības skolotājs</i>	
1.1.	apakšprogramma <i>Mūzikas skolotājs</i>	3
1.2.	apakšprogramma <i>Deju skolotājs</i>	4
2.	Profesionālā bakalaura studiju programma <i>Mūzikas, teātra mākslas, dejas, vizuālās mākslas skolotājs</i>	
2.1.	apakšprogramma <i>Skolotājs mūzikā un kultūras studijās</i>	6
2.1.1.	specializācija - <i>vispārējās izglītības mūzikas skolotājs</i>	6
2.1.2.	specializācijas - profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs: <i>klavierspēles, akordeona spēles, vijolspēles, alta spēles, čella spēles, kontrabasa spēles, kokles spēles, ģitāras spēles, flautas spēles, obojas spēles, klarinetes spēles, fagota spēles, saksofonaspēles, mežraga spēles, trompetes spēles, trombona spēles, eifonija spēles, tubas spēles, sitaminstrumentu spēles skolotājs</i>	7
2.1.3.	specializācija - profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs: <i>mūzikas teorijas un literatūras skolotājs</i>	8
2.1.4.	specializācijas - profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs: <i>populārās un džeza mūzikas skolotājs - džeza instrumentu spēles skolotājs, džeza mūzikas dziedāšanas skolotājs</i>	9
2.1.5.	specializācija - profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs: <i>akadēmiskās dziedāšanas skolotājs</i>	11
2.2.	apakšprogramma <i>Skolotājs dejā un kultūras studijās</i>	12
2.2.1.	specializācija - profesionālās ievirzes un interešu izglītības <i>deju un kultūras studiju skolotājs</i>	12
PIELIKUMI Nr.1 un Nr.2		14

I Uzņemšanas iestājpārbaudījumu saturs īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā

1. *Mūzikas, dejas un mākslas profesionālās ievirzes un interešu izglītības skolotājs*

1.1. apakšprogrammā *Mūzikas skolotājs*

specializācijās - klavierspēles, akordeona spēles, vijolspēles, alta spēles, čella spēles, kontrabasaspēles, kokles spēles, ģitāras spēles, flautas spēles, obojas spēles, klarnetes spēles, fagota spēles, saksofona spēles, mežraga spēles, trompetes spēles, trombona spēles, eifonija spēles, tubas spēles, sitaminstrumentu spēles skolotājs, mūzikas teorijas un literatūras skolotājs.

1.1.1. *Instrumenta spēle*

Programmā, kuras hronometrāža ir vismaz 15 minūtes, jāietver 3 – 4 dažāda rakstura un stila skaņdarbi, kuros vispusīgi tiek demonstrēti dažādi instrumenta spēles tehnikas veidi. Programmas sarežģītībai jāatbilst mūzikas vidusskolas beigšanas programmas prasībām. Programma jāatskaņo no galvas. JVLMA var nodrošināt koncertmeistara pakalpojumus. Skatīt nosacījumus Uzņemšanas noteikumi studiju virziena *Izglītība un pedagoģija* 14.punktā.

Spēlēt no galvas divus dažāda rakstura skaņdarbus klavierēm, hronometrāža vismaz 5 minūtes, visām specializācijām, izņemot, specializācija “Klavierspēle”

1.1.2. *Kolokvijs instrumenta spēlē un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai* prasību saturs

Reflektants demonstrē zināšanas par *specializāciju*, kuru ir izvēlēties apgūt:

- visi reflektanti pēc savas izvēles apliecina zināšanas par vienu no pārbaudījumā atskaņotajiem skaņdarbiem:
 - ieskats komponista daiļradē;
 - skaņdarba satura atklāsmes raksturīgākie mūzikas izteiksmes līdzekļi;
 - atbild uz diviem no zemāk minētajiem jautājumiem, kuru satura kārtas numuri tiks iestrādāti biļetēs. Biļeti reflektants izlozē.
- 1) Sava instrumenta vēsturiskā attīstība, radniecīgie instrumenti, uzbūve, repertuārs.
- 2) Nozīmīgākie dažādu laikmetu skaņdarbi savam instrumentam.
- 3) Nozīmīgākie latviešu komponistu skaņdarbi savam instrumentam.
- 4) Sava specializācijas instrumenta ievērojamākie atskaņotājmākslinieki un pedagogi Latvijā un pasaulē.
- 5) Valsts un starptautiskie konkursi reflektanta izvēlētajā specializācijā.
- 6) Mūzikas izglītības iestādes un profesionālie mūzikas kolektīvi Latvijā.
- 7) Ievērojamākie kultūras un mākslas notikumi Latvijā un pasaulē pēdējā gada laikā.
- Diskusija par tēmu: Pedagoģa pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija un paradums smaidīt.

1.1.3. *Mūzikas teorija un analīze*

Papildprasību pārbaude mūzikas teorijā un analīzē ietver kompetenču pārbaudi mūzikas teorētiskās disciplīnās – solfedžo, mūzikas teorijā, mūzikas literatūrā un analīzē, kā arī harmonijā. Pārbaudījuma pirmajā daļā tiek veikti rakstiskie, otrajā – mutiskie uzdevumi. Katras daļas izpildei nepieciešams sekmīgs vērtējums (vismaz 4 balles gan rakstiskajā, gan mutiskajā daļā). Reflektanta mūzikas teorētiskās sagatavotības kopvērtējumu veido rakstiskās un mutiskās daļas aritmētiski vidējā balle. Ja kādā no daļām ir saņemts zemāks vērtējums par 4 ballēm, kopvērtējumā tiek atspoguļots tās daļas vērtējums, kurā iegūts mazāk par 4 ballēm.

Rakstiskie uzdevumi ir:

- 1) mūzikas fragmenta pieraksts ar dotiem pieturas punktiem (piem., atsevišķi toņaugstumi un/vai ritms, atsevišķas taktis),
- 2) mūzikas fragmenta (vienkārša forma) analīze: mūzikas valodas komponentu – intervāli, akordi, skaņkārtas, kadences, novirzes/ modulācijas, faktūras noteikšana mūzikas fragmenta atskaņošanas laikā,
- 3) šo komponentu noteikšana un analīze, kā arī mūzikas terminu skaidrošana nošu partitūrā,
- 4) argumentētu secinājumu izteikšana par nošu partitūrā atpazīstamām žanra un stila zīmēm, iespējamo laika posmu mūzikas vēsturē, kā arī mūzikas autoru.

Mutiskie uzdevumi ir:

- 1) melodijas intonēšana,
- 2) vienlīniju ritma ritmizēšana no lapas.

Ieteicamais komponistu un skaņdarbu saraksts papildprasību pārbaudē iekļauto rakstisko uzdevumu izpildei ir pielikumā Nr.1. Simfonisko darbu partitūras jāanalīzē klavieru pārlikumā.

1.2. apakšprogrammā *Deju skolotājs*

1.2.1. *Dejas demonstrējums*

Dejas demonstrējums kādā no izvēlētajiem un iepriekš apgūtajiem dejas žanriem (tautas dejā, klasiskajā dejā, modernajā dejā, sporta dejā u.c.):

- demonstrējumā piedalās ne vairāk kā 3 izpildītāji;
- demonstrējuma veids - solo dejas, duets vai trio.

Dejas demonstrējuma (kompozīcijas) autors var būt jebkurš horeogrāfs, arī reflektants.

Prasības dejas demonstrējumam:

- 1) prasmes dejas kustību tehniskajā izpildījumā (kustību izpildes precizitāte, kustībasvienojumu dinamika, izmantoto izteiksmes līdzekļu daudzveidība);
- 2) dejas izvietojums laikā (atbilstība mūzikas ritmam, melodijai, mūzikas raksturam);
- 3) dejas izvietojums telpā (izpildījuma dinamika telpā, dejas zīmējuma izvērsums);
- 4) emocionālais un vizuālais tēls (atbilstoši izvēlētajam žanram).

1.2.2. *Ritma izjūtas demonstrējums* Ritma perioda izpildījuma demonstrējums

Reflektants:

- 1) izpilda iepriekš sagatavotu ritma periodu (8 taktis 2/4 vai 3/4 taktsmērā);
- 2) iesniedz komisijai ritma perioda pierakstu noformētu uz A4 lapas;
- 3) ritma periodu izdejo atbilstoši katrai ritma vienībai, veidojot nelielu ritma etiķi, kurai dots arī nosaukums;
- 4) ritma periodu izpilda no galvas;
- 5) ritma atbalss izpildījums;
- 6) Reflektants atdarina pēc dzirdes pedagoga demonstrēto ritma motīvu (1 takts 4/4 taktsmērā) un ritma frāzes (4 taktis 2/4 taktsmērā un 4 taktis 3/4 taktsmērā).

1.2.3. *Kolokvijs dejas mākslas jautājumos un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai*

Reflektanta zināšanu pārbaude, atbilstoši iepriekš iegūtajai pieredzei kādā no dejas žanriem, izpratne un pamatojums deju un ritmikas skolotāja profesijas apguvei.

- Reflektants atbild uz diviem no zemāk minētajiem jautājumiem, kuru kārtas numuri ir iestrādātibilētē. Biļeti reflektants izlozē.
- 1) Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku, Latvijas *Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkutradīcijas*.
 - 2) Latviešu skatuviskās tautas dejas aizsācēji un tās turpinātāji mūsdienās.
 - 3) Latviešu skatuviskās tautas dejas ievērojamākie horeogrāfi, kolektīvi un to vadītāji.
 - 4) Modernās dejas rašanās, tās aizsācēji Amerikā un Eiropā.
 - 5) Laikmetīgās dejas ievērojamākās personības.
 - 6) Ritmikas mācības izveidošanās un tās ietekme modernās dejas izveidē.
 - 7) Sporta deju rašanās vēsture pasaulē.
 - 8) Sporta dejas attīstība Latvijā un tās ievērojamākie pārstāvji.
 - 9) Būtiskākās atšķirības Standartdeju un Latīņamerikas deju apgūvē.
 - 10) Nozīmīgākās kultūras norises dejas mākslā Latvijā pēdējā gada laikā.
 - 11) Latvijas Nacionālās operas un baleta teātra repertuārā iekļautās klasiskā baleta izrādes, to autori (komponisti, horeogrāfi, horeogrāfi inscenētāji, scenogrāfi, kostīmu mākslinieki), mūsdienu komponistu oriģinālbaleti un izrādes.
 - 12) Latvijas Nacionālās operas baleta trupas baletmeistari.
 - 13) Pēc reflektanta domām, raksturot trīs svarīgākās veicamās darbības, kas nepieciešamas deju skolotāja pedagoģiskās darbības nodrošināšanai deju nodarbībās.
 - 14) Pēc reflektanta domām, nosaukt vēlamās īpašības, kādas būtu nepieciešamas deju skolotājam.
 - 15) Pēc reflektanta domām, pamatot deju skolotāja personības un pedagoģiskās darbības ietekmi audzēkņu personības izaugsmei. Pastāstīt par saviem ietekmīgākajiem pedagogiem un viņupedagoģiskajiem paņēmieniem.

- Diskusija par tēmu: Pedagoģa pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

II Uzņemšanas iestājpārbaudījumu saturs profesionālajā bakalaura studiju programmā

2. Mūzikas, teātra mākslas, dejas, vizuālās mākslas skolotājs

2.1. apakšprogrammā *Skolotājs mūzikā un kultūras studijās*

2.1.1. specializācijā - *vispārējās izglītības mūzikas skolotājs*

2.1.1.1. *Diriģēšana, dziedāšana un klavierspēle:*

- 1) Dziedāt no galvas latviešu tautas dziesmu *a cappella*.
- 2) Spēlēt no galvas divus dažāda rakstura skaņdarbus klavierēm.
- 3) Spēlēt no lapas jauktā kora partitūras, dziedāt balsis un akordus (lasīšana no lapas), izmantojot Jāņa Cimzes kora dziesmu krājumu „Dziesmu rota”.
- 4) Diriģēt no galvas divas kora dziesmas *a cappella*.
- 5) Raksturot mūzikas skolotāja profesijas daudzpusību, nozīmi un aktualitāti mūsdienās.

2.1.1.2. *Kolokvijs kora mūzikas aktualitātēs, kā arī skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai:*

- Visi reflektanti atbild uz vienu no zemāk minētajiem jautājumiem, kura kārtas numurs ir iestrādāts biļetē. Biļeti reflektants izlozē.
 - 1) Mūzikas dzīves aktualitātes Latvijā aizvadītajā koncertsezonā.
 - 2) Kori un diriģenti Latvijā, to sasniegumi Latvijā un ārvalstīs.
 - 3) Jāņa Cimzes darbība muzikālās izglītības attīstībā.
 - 4) Skolu Jaunatnes Dziesmu un deju svētki, vēsturiskā attīstība un šodienas aktualitātes.
 - 5) Vispārējie Latviešu Dziesmu un deju svētki, vēsturiskā attīstība un šodienas aktualitātes.
- Diskusija par tēmu: Pedagoģa pievilcīgas personības īpašības radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

2.1.1.3. *Mūzikas teorija un analīze*

Papildprasību pārbaude mūzikas teorijā un analīzē ietver kompetenču pārbaudi mūzikas teorētiskās disciplīnās – solfedžo, mūzikas teorijā, mūzikas literatūrā un analīzē, kā arī harmonijā. Pārbaudījuma pirmajā daļā tiek veikti rakstiskie, otrajā – mutiskie uzdevumi. Katras daļas izpildei nepieciešams sekmīgs vērtējums (vismaz 4 balles gan rakstiskajā, gan mutiskajā daļā). Reflektanta mūzikas teorētiskās sagatavotības kopvērtējumu veido rakstiskās un mutiskās daļas aritmētiski vidējā balle. Ja kādā no daļām ir saņemts zemāks vērtējums par 4 ballēm, kopvērtējumā tiek atspoguļots tās daļas vērtējums, kurā iegūts mazāk par 4 ballēm.

Rakstiskie uzdevumi ir:

- 1) mūzikas diktāta – vienbalsīgas diatoniskas melodijas perioda formā – pieraksts;
- 2) mūzikas valodas komponentu – intervāli, akordi, skaņkārtas, kadences, novirzes/ modulācijas, faktūras noteikšana mūzikas fragmenta atskaņošanas laikā;
- 3) skaņdarba analīze no notīm, izmantojot teorijas kursā apgūtos jēdzienus, terminus, analītiskās iemaņas. Argumentētu secinājumu izteikšana par nošu partitūrā atpazīstamām žanra un stila zīmēm, iespējamo laika posmu mūzikas vēsturē, kā arī mūzikas autoru. Ieteicamais komponistu un skaņdarbu saraksts papildprasību pārbaudē iekļauto rakstisko uzdevumu izpildei ir pielikumā Nr.1. Simfonisko darbu partitūras jāanalizē klavieru pārlikumā.

Mutiskie uzdevumi ir:

- 1) nodziedāt vai pabeigt gammu (dabiskais, harmoniskais, melodiskais mažors un minors). Dziedāt, noteikt skaņkārtas pakāpes; dziedāt diatonisku sekvenci;
- 2) lasīt no lapas vienbalsīgu diatonisku melodiju;
- 3) vienlīniju ritma ritmizēšana no lapas;
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas vienkāršos intervālus, konsonējošos akordus un to apvērsumus, V7 un tā apvērsumus.

2.1.2. Profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs specializācijas:

klavierspēles, akordeona spēles, vijolspēles, alta spēles, čella spēles, kontrabasa spēles, koklesspēles, ģitāras spēles, flautas spēles, obojas spēles, klarnetes spēles, fagota spēles, saksofona spēles, mežraga spēles, trompetes spēles, trombona spēles, eifonija spēles, tubas spēles un sitaminstrumentu spēles skolotājs

2.1.2.1. Instrumenta spēle

Programmā, kuras hronometrāža ir vismaz 15 minūtes, jāietver 3 – 4 dažāda rakstura un stila skaņdarbi, kuros vispusīgi tiek demonstrēti dažādi instrumenta spēles tehnikas veidi. Programmas sarežģītībai jāatbilst mūzikas vidusskolas beigšanas programmas prasībām. Programma jāatskaņo no galvas. JVLMA var nodrošināt koncertmeistara pakalpojumus. Skatīt nosacījumus Uzņemšanas noteikumi studiju virziena *Izglītība un pedagoģija* 14.punktā.

2.1.2.2. Kolokvijs instrumenta spēlē un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai prasību saturs.

Reflektants demonstrē zināšanas par specializāciju, kuru ir izvēlēties apgūt:

- visi reflektanti pēc savas izvēles apliecina zināšanas par vienu no pārbaudījumā atskaņotajiem skaņdarbiem:
 - ieskats komponista daiļradē;
 - skaņdarba satura atklāsmes raksturīgākie mūzikas izteiksmes līdzekļi;
 - atbild uz diviem no zemāk minētajiem jautājumiem, kuru satura kārtas numuri tiks iestrādāti biļetēs. Biļeti reflektants izlozē.
- 1) Sava instrumenta vēsturiskā attīstība, radniecīgie instrumenti, uzbūve, repertuārs.

- 2) Nozīmīgākie dažādu laikmetu skaņdarbi savam instrumentam.
- 3) Nozīmīgākie latviešu komponistu skaņdarbi savam instrumentam.
- 4) Sava specializācijas instrumenta ievērojamākie atskaņotājmākslinieki un pedagogi Latvijā un pasaulē.
- 5) Valsts un starptautiskie konkursi reflektanta izvēlētājā specializācijā.
- 6) Mūzikas izglītības iestādes un profesionālie mūzikas kolektīvi Latvijā.
- 7) Ievērojamākie kultūras un mākslas notikumi Latvijā un pasaulē pēdējā gada laikā.
 - Diskusija par tēmu: Pedagoga pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

2.1.2.3. ***Mūzikas teorija un analīze apakšprogrammas*** Instrumenta spēles skolotājs reflektantiem.

Papildprasību pārbaude mūzikas teorijā un analīzē ietver kompetenču pārbaudi mūzikas teorētiskās disciplīnās – solfedžo, mūzikas teorijā, mūzikas literatūrā un analīzē, kā arī harmonijā. Pārbaudījuma pirmajā daļā tiek veikti rakstiskie, otrajā – mutiskie uzdevumi. Katras daļas izpildei nepieciešams sekmīgs vērtējums (vismaz 4 balles gan rakstiskajā, gan mutiskajā daļā). Reflektanta mūzikas teorētiskās sagatavotības kopvērtējumu veido rakstiskās un mutiskās daļas aritmētiski vidējā balle. Ja kādā no daļām ir saņemts zemāks vērtējums par 4 ballēm, kopvērtējumā tiek atspoguļots tās daļas vērtējums, kurā iegūts mazāk par 4 ballēm.

Rakstiskie uzdevumi ir:

- 1) mūzikas fragmenta pieraksts ar dotiem pieturas punktiem (piem., atsevišķi toņaugstumi un/vai ritms, atsevišķas taktis),
- 2) mūzikas fragmenta (vienkārša forma) analīze: mūzikas valodas komponentu – intervāli, akordi, skaņkārtas, kadences, novirzes/ modulācijas, faktūras noteikšana mūzikas fragmenta atskaņošanas laikā,
- 3) šo komponentu noteikšana un analīze, kā arī mūzikas terminu skaidrošana nošu partitūrā,
- 4) argumentētu secinājumu izteikšana par nošu partitūrā atpazīstamām žanra un stila zīmēm, iespējamo laika posmu mūzikas vēsturē, kā arī mūzikas autoru.

Mutiskie uzdevumi ir:

- 1) melodijas intonēšana,
- 2) vienlīniju ritma ritmizēšana no lapas.

Ieteicamais komponistu un skaņdarbu saraksts papildprasību pārbaudē iekļauto rakstisko uzdevumu izpildei ir pielikumā Nr.1. Simfonisko darbu partitūras jāanalizē klavieru pārlikumā.

2.1.3. specializācijas - *profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs Mūzikas teorijas un literatūras skolotājs*

2.1.3.1. ***Mūzikas literatūra un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošana.***

Mērķis – noskaidrot reflektanta vispārējo sagatavotības līmeni un redzesloku, intereses

mūzikas un citās nozarēs, kā arī prasmi rakstiski un mutiski izklāstīt domas un aizstāvēt savu pozīciju.

Prasības:

- 1) Pārbaudījumā vienas astronomiskās stundas laikā reflektants rakstiski atbild uz vienu no zemāk minētajiem diviem jautājumiem. Jautājumu reflektants izlozē:
 - Uzrakstīt apskatu (brīvā formā vismaz vienas lpp. apjomā) par pēdējo apmeklēto koncertu.
 - Uzrakstīt eseju (2 līdz 3 lpp.) par pēdējos piecos gados izdotu mūzikas vai kultūras tēmām veltītu publikāciju (raksts, brošūra, grāmata u.c.).

Reflektants mutiski argumentē rakstiskajā atbildē izklāstīto saturu.

- 2) Prezentācija (10-12 minūtes) par brīvi izvēlētu mūzikas vēstures un teorijas tēmu.
 - Diskusija par tēmu: Pedagoģa pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

2.1.3.2. **Mūzikas teorija un analīze.** Papildprasību pārbaude mūzikas teorijā un analīzē ietver kompetenču pārbaudi mūzikas teorētiskās disciplīnās – solfedžo, mūzikas teorijā, mūzikas literatūrā un analīzē, kā arī harmonijā. Pārbaudījuma pirmajā daļā tiek veikti rakstiskie, otrajā – mutiskie uzdevumi. Katras daļas izpildei nepieciešams sekmīgs vērtējums (vismaz 4 balles gan rakstiskajā, gan mutiskajā daļā). Reflektanta mūzikas teorētiskās sagatavotības kopvērtējumu veido rakstiskās un mutiskās daļas aritmētiski vidējā balle. Ja kādā no daļām ir saņemts zemāks vērtējums par 4 ballēm, kopvērtējumā tiek atspoguļots tās daļas vērtējums, kurā iegūts mazāk par 4 ballēm.

Rakstiskie uzdevumi ir:

- 1) mūzikas fragmenta pieraksts ar dotiem pieturas punktiem (piem., atsevišķi toņaugstumi un/vai ritms, atsevišķas taktis),
- 2) mūzikas fragmenta (vienkārša forma) analīze: mūzikas valodas komponentu – intervāli, akordi, skaņkārtas, kadences, novirzes/ modulācijas, faktūras noteikšana mūzikas fragmenta atskaņošanas laikā,
- 3) šo komponentu noteikšana un analīze, kā arī mūzikas terminu skaidrošana nošu partitūrā,
- 4) argumentētu secinājumu izteikšana par nošu partitūrā atpazīstamām žanra un stila zīmēm, iespējamo laika posmu mūzikas vēsturē, kā arī mūzikas autoru.

Mutiskie uzdevumi ir:

- 1) melodijas intonēšana,
- 2) vienlīniju ritma ritmizēšana no lapas.

Ieteicamais komponistu un skaņdarbu saraksts papildprasību pārbaudē iekļauto rakstisko uzdevumu izpildei ir pielikumā Nr.1. Simfonisko darbu partitūras jāanalizē klavieru pārlikumā.

2.1.4. specializācijas - profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs *populārās un džezas mūzikas skolotājs - džezas instrumentu spēles skolotājs, džezas mūzikas dziedāšanas skolotājs*

2.1.4.1. *Instrumenta spēle / džeza vokāls*

Jāatskaņo / jādzied 2 tēmas:

Viena džeza tēma un otrs izvēles skaņdarbs (džeza tēma vai populārās mūzikas skaņdarbs. Reflektantam jāsaģatavo skaidras un no lapas nolasāmas notis pavadītājsastāvam. Pavadītājsastāvu nodrošina JVLMA.

2.1.4.2. *Kolokvija Džeza mūzika jautājumi un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai*

➤ Reflektantam jāatbild uz zemāk minētajiem diviem jautājumiem, kuru kārtas numuri ir iestrādāti biļetēs. Biļeti reflektants izlozē.

- 1) Džeza mūzikas raksturojums un stilistika.
 - 2) Septiņu džeza pamata stilu īss raksturojums.
 - 3) Vēsturiski nozīmīgākie džeza mūziķi un to daiļrade.
 - 4) Nozīmīgākie džeza mūziķi konkrētajā specialitātē.
 - 5) Konkrētā instrumenta vēsturiskā attīstība, radniecīgie instrumenti, instrumenta uzbūve, tehniskās iespējas, īpatnības džeza kontekstā.
 - 6) Viena no eksāmenā atskaņotā skaņdarba (tēmas) autora biogrāfija; skaņdarba (tēmas) vieta un nozīme džeza vēsturē.
 - 7) Latvijas džeza mūzikas aktualitātes.
 - 8) Latvijas džeza mūzikas vēsture, nozīmīgākie mūziķi un to daiļrade.
 - 9) Reflektanta motivācija un iepriekšējā pieredze izvēlētajā specialitātē.
- Diskusija par tēmu: Pedagoģa pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

2.1.4.3. *Mūzikas teorija un analīze*

Rakstiski:

- 1) Melodijas un akordu (burtu apzīmējumu) pieraksts (*leadsheet* līdz 8 taktīm) ietverot II-V-I, *turnaround* akordu secības, vienkāršos aizvietošanas veidus (II-bII-I), visu veidu septakordus, saliktos akordus (9,11,13) un alterācijas (b9,#9, #11, b13).
- 2) *Leadsheet* harmoniskā analīze.

Mutiski:

- 1) Mažorminora modu intonēšana;
- 2) Palielinātās un pamazinātās skaņkārtas intonēšana;
- 3) Hromatiskās gammas intonēšana;
- 4) Tīro, lielo un mazo vienkāršo intervālu intonēšana no skaņas;
- 5) II-V-I secību dziedāšana brīvā salikumā (ar un bez tritona aizvietošanām);
- 6) Ritmizēšana no lapas vienkāršajos un saliktajos taktsmēros;
- 7) Solfedžēšana no lapas (melodija ar hromatismiem)

2.1.5. specializācijas - profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības mūzikas skolotājs *akadēmiskās dziedāšanas skolotājs*

2.1.5.1. ***Dziedāšana*** (programma jādzied no galvas ar klavieru pavadījumu) JVLMA var nodrošināt koncertmeistara pakalpojumus. Skatīt nosacījumus Uzņemšanas noteikumi studiju virziena *Izglītība un pedagogija* 14.punktā:

- balss grupai atbilstoša ārija;
- dziesma ar tekstu;
- balss diapazona pārbaude.

2.1.5.2. ***Kolokvijs vokālajā mūzikā un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai:***

- visi reflektanti analizē *Dziedāšanas* pārbaudījuma programmā iekļautos skaņdarbus:
 - sniedz ieskatu komponista daiļradē,
 - sniedz ieskatu literārā teksta autora biogrāfijā,
 - analizē skaņdarba satura atklāsmes raksturīgākos mūzikas izteiksmes līdzekļus;
- runā iepriekš sagatavotu dzeju vai prozas fragmentu no galvas (2 līdz 3 min);
- brīvi improvizē etiķi individuāli un/vai grupā par eksaminācijas komisijas uzdoto tēmu;
- atbild uz zemāk minētajiem diviem jautājumiem, kuru kārtas numuri ir iestrādāti biļetēs. Biļeti reflektants izlozē:
 - 1) Balss tipi, raksturīgākās atšķirības, reģistri, diapazons.
 - 2) Izcilākie vokālās mākslas meistari Latvijā un pasaulē.
 - 3) Latvijas Nacionālās operas repertuārs (pēdējie 10 gadi).
 - 4) Latviešu komponistu vokālā žanra spilgtākie darbi (vokālā kamermūzika, vokāli simfoniskāmūzika).
 - 5) Nozīmīgākie valsts un starptautiskie vokālistu konkursi.
- Diskusija par tēmu: Pedagoģa pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

2.1.5.3. ***Mūzikas teorija un analīze***

Papildprasību pārbaude mūzikas teorijā un analīzē ietver kompetenču pārbaudi mūzikas teorētiskās disciplīnās – solfedžo, mūzikas teorijā, mūzikas literatūrā un analīzē, kā arī harmonijā. Pārbaudījuma pirmajā daļā tiek veikti rakstiskie, otrajā – mutiskie uzdevumi. Katras daļas izpildei nepieciešams sekmīgs vērtējums (vismaz 4 balles gan rakstiskajā, gan mutiskajā daļā). Reflektanta mūzikas teorētiskās sagatavotības kopvērtējumu veido rakstiskās un mutiskās daļas aritmētiski vidējā balle. Ja kādā no daļām ir saņemts zemāks vērtējums par 4 ballēm, kopvērtējumā tiek atspoguļots tās daļas vērtējums, kurā iegūts mazāk par 4 ballēm.

Rakstiski:

- 1) mūzikas diktāta – vienbalsīgas diatoniskas melodijas perioda formā – pieraksts.

- 2) mūzikas valodas komponentu – intervāli, akordi, skaņkārtas, kadences, novirzes/ modulācijas, faktūras noteikšana mūzikas fragmenta atskaņošanas laikā
- 3) skaņdarba analīze no notīm, izmantojot teorijas kursā apgūtos jēdzienus, terminus, analītiskās iemaņas. Argumentētu secinājumu izteikšana par nošu partitūrā atpazīstamām žanra un stila zīmēm, iespējamo laika posmu mūzikas vēsturē, kā arī mūzikas autoru. Ieteicamais komponistu un skaņdarbu saraksts papildprasību pārbaudē iekļauto rakstisko uzdevumu izpildei ir pielikumā Nr.1. Simfonisko darbu partitūras jāanalizē klavieru pārlikumā.

Mutiski:

- 1) Nodziedāt vai pabeigt gammu (dabiskais, harmoniskais, melodiskais mažors un minors). Dziedāt, noteikt skaņkārtas pakāpes; dziedāt diatonisku sekvenci.
- 2) Lasīt no lapas vienbalsīgu diatonisku melodiju.
- 3) Vienlīniju ritma ritmizēšana no lapas.
- 4) Dziedāt tonalitātē un no skaņas vienkāršos intervālus, konsonējošos akordus un to apvērsumus, V7 un tā apvērsumus.

2.2. apakšprogrammā *Skolotājs dejā un kultūras studijās*

2.2.1. specializācija - profesionālās ievirzes un interešu izglītības *deju un kultūras studiju skolotājs*

2.2.1.1. *Dejas demonstrējums*

Dejas demonstrējums kādā no izvēlētajiem un iepriekš apgūtajiem dejas žanriem (tautas dejā, klasiskajā dejā, modernajā dejā, sporta dejā u.c.):

- demonstrējumā piedalās ne vairāk kā 3 izpildītāji;
- demonstrējuma veids - solo dejas, duets vai trio;
- dejas demonstrējuma (kompozīcijas) autors var būt jebkurš horeogrāfs, arī reflektants.

Prasības dejas demonstrējumam:

- 1) prasmes dejas kustību tehniskajā izpildījumā (kustību izpildes precizitāte, kustībasvienojumu dinamika, izmantoto izteiksmes līdzekļu daudzveidība);
- 2) dejas izvietojums laikā (atbilstība mūzikas ritmam, melodijai, mūzikas raksturam);
- 3) dejas izvietojums telpā (izpildījuma dinamika telpā, dejas zīmējuma izvērsums);
- 4) emocionālais un vizuālais tēls (atbilstoši izvēlētajam žanram).

2.2.1.2. *Ritma izjūtas demonstrējums*

Ritma perioda izpildījuma demonstrējuma laikā reflektants:

- 1) izpilda iepriekš sagatavotu ritma periodu (8 taktis 2/4 vai 3/4 taktsmērā);
- 2) iesniedz komisijai ritma perioda pierakstu noformētu uz A4 lapas;
- 3) ritma periodu izdejo atbilstoši katrai ritma vienībai, veidojot nelielu ritma etīdi, kurai dots arī nosaukums;

- 4) ritma periodu izpilda no galvas;
- 5) Ritma atbalss izpildījums. Reflektants atdarina pēc dzirdes pedagoga demonstrēto ritma motīvu (1 takts 4/4 taktsmērā) unritma frāzes (4 taktis 2/4 taktsmērā un 4 taktis 3/4 taktsmērā).

2.2.1.3. *Kolokvijs dejas mākslas jautājumos un skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai*

Reflektanta zināšanu pārbaude, atbilstoši iepriekš iegūtajai pieredzei kādā no dejas žanriem, izpratne un pamatojums deju skolotāja profesijas apguvei.

- Reflektants atbild uz diviem no zemāk minētajiem jautājumiem, kuru kārtas numuri ir iestrādāti biļetē. Biļeti reflektants izlozē.
 - 1) Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku, Latvijas *Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkutradīcijas*.
 - 2) Latviešu skatuviskā tautas dejas aizsācēji un tās turpinātāji mūsdienās.
 - 3) Latviešu skatuviskā tautas dejas ievērojamākie horeogrāfi, kolektīvi un to vadītāji.
 - 4) Modernās dejas rašanās, tās aizsācēji Amerikā un Eiropā.
 - 5) Laikmetīgās dejas ievērojamākās personības.
 - 6) Ritmikas mācības izveidošanās un tās ietekme modernās dejas izveidē.
 - 7) Sporta deju rašanās vēsture pasaulē.
 - 8) Sporta dejas attīstība Latvijā un tās ievērojamākie pārstāvji.
 - 9) Būtiskākās atšķirības Standartdeju un Latīņamerikas deju apgūvē.
 - 10) Nozīmīgākās kultūras norises dejas mākslā Latvijā pēdējā gada laikā.
 - 11) Latvijas Nacionālās operas un baleta teātra repertuārā iekļautās klasiskā baleta izrādes, to autori (komponisti, horeogrāfi, horeogrāfi inscenētāji, scenogrāfi, kostīmu mākslinieki), mūsdienu komponistu oriģinālbaleti un izrādes.
 - 12) Latvijas Nacionālās operas baleta trupas baletmeistari.
 - 13) Pēc reflektanta domām, raksturot trīs svarīgākās veicamās darbības, kas nepieciešamas deju skolotāja pedagoģiskās darbības nodrošināšanai deju nodarbībās.
 - 14) Pēc reflektanta domām, nosaukt vēlamās īpašības, kādas būtu nepieciešamas deju skolotājam.
 - 15) Pēc reflektanta domām, pamatot deju skolotāja personības un pedagoģiskās darbības ietekmi audzēkņu personības izaugsmē. Pastāstīt par saviem ietekmīgākajiem pedagogiem un viņu pedagoģiskajiem paņēmieniem.
- Diskusija par tēmu: Pedagoga pievilcīgas personības īpašības. Radošs skatījums, pozitīvs domāšanas veids, daudzpusīgums, simpātijas pret cilvēkiem (bērniem), balss intonācija, paradums smaidīt.

Pielikums Nr.1

Komponists	Skaņdarbs
I VOKĀLI INSTRUMENTĀLĀ (SIMFONISKĀ) UN OPERMŪZIKA	
J. S. Bahs (<i>Bach</i>)	➤ Mateja pasija: Ievadkoris <i>Kommt, ihr Töchter</i> ; alta ārija <i>Erbarme dich</i>
G.F. Hendelis (<i>Händel</i>)	➤ Oratorija <i>Mesija</i> : koris <i>Hallelujah</i> ; soprāna ārija <i>I know that my Redeemer liveth</i>
J. Haidns (<i>Haydn</i>)	➤ Oratorija <i>Gadalaiki</i> : [<i>Pavasaris</i>] Koris <i>Komm, holder Lenz</i>
K.V. Gluks (<i>Gluck</i>)	➤ Opera <i>Orfejs un Eiridike</i> : Fūriju koris it. <i>Chi mai dell` Erebo</i> /fr. <i>Quel est l`audaciex</i> ➤ un deja (2.cēl.), Flautas melodija (2. cēl.), Orfeja ārija <i>Che farò senza Euridice</i> (3.cēl.)
V.A. Mocarts (<i>Mozart</i>)	➤ Rekviēms: <i>Kyrie eleison</i> ; <i>Dies irae</i> , <i>Lacrimosa</i> ➤ Opera <i>Figaro kāzas</i> : Uvertīra, Figaro ārija <i>Non più andrai</i> (1.cēl.) ➤ Opera <i>Dons Žuans</i> : Dona Žuana un Cerlīnas duetīno <i>Là ci darem la mano</i> (1.cēl.)
R. Vāgners (<i>Wagner</i>)	➤ Opera <i>Loengrīns</i> : Priekšspēle 1.cēl. un Ievads 3.cēl.; Loengrīna stāsts par Grālu <i>In fernem Land</i> ➤ Uvertīra operai <i>Tanheizers</i>
Dž. Verdi (<i>Verdi</i>)	➤ Opera <i>Traviata</i> : Violetas skats un ārija <i>E strano!</i> → <i>Ah fors' è lui che l'anima</i> (1.cēl.) ➤ Opera <i>Aīda</i> : Trimufa maršs (2. cēl., 2. aina), noslēguma duets <i>O terra, addio</i> (Aīda & Radamess, 4.cēl.)
P. Čaikovskis (<i>Чайковский</i>)	➤ Opera <i>Pīķa dāma</i> : Tomska balāde <i>Однажды в Версале</i> (1. cēl.) (iekļauts sarakstā) ➤ 22.10.2020.), Hermaņa ārija <i>Что наша жизнь? Игра!</i> (3.cēl.)
M. Musorgskis (<i>Мусоргский</i>)	➤ Opera <i>Boriss Godunovs</i> : Slavas koris <i>Уж как на небе солнцу красному слава</i> ➤ prologā
Ž. Bizē (<i>Bizet</i>)	➤ Opera <i>Karmena</i> : Habanēra (1. cēl.), Segidilja <i>Près des remparts de Séville</i> (1.cēl.)
Dž. Pučīni (<i>Puccini</i>)	➤ Opera <i>Toska</i> : Kavaradosi ārija <i>E lucevan le stelle</i> (3.cēl.), fināla skats (Kavaradosi ➤ nošaušana, Toskas pēdējās replikas, 3.cēl.).
Jurjānu Andrejs	➤ Kantāte <i>Tēvijai</i> – pamattēmas
Jāzeps Vītols	➤ Balāde <i>Beverīnas dziedonis</i> – pamattēmas
Alfrēds Kalniņš	➤ Opera <i>Baņuta</i> : Baņutas stāsts (balāde, 1.cēl.; Sēru koris <i>Vaimanā, vaimanā tēvija</i> ➤ (2.cēl.), Baņutas un Vižuta duetskats 3. cēl.

Jānis Mediņš	➤ Opera <i>Uguns un nakts</i> , Spīdolas ārija <i>Es esmu es!</i>
Lūcija Garūta	➤ Kantāte <i>Dievs, Tava zeme deg! Mūsu Tēvs debesīs</i>
Arturs Maskats	➤ <i>Lacrimosa</i> jauktajam korim, ērģelēm un stīgu orķestrim
Mārtiņš Brauns	➤ <i>Saule, Pērkons, Daugava</i> jauktajam korim un orķestrim
II SIMFONISKĀ MŪZIKA	
V.A. Mocarts (<i>Mozart</i>)	➤ Simfonija Nr. 40 <i>g moll</i> – I daļas pamattēmas
L. van Bēthovens (<i>Beethoven</i>)	➤ 5. simfonija <i>c moll</i> – I daļas pamattēmas ➤ 9. simfonijas <i>d moll</i> – IV daļa, tēma <i>Freude, schöner Götterfunken</i>
F. Šūberts (<i>Schubert</i>)	➤ Simfonija <i>h moll (Nepabeigtā)</i> – I daļas pamattēmas
H. Berliozs (<i>Berlioz</i>)	➤ <i>Fantastiskā simfonija</i> op. 14 – I daļas pamattēmas
J. Brāmss (<i>Brahms</i>)	➤ Ceturtā simfonija <i>e moll</i> op. 98 – I daļas pamattēmas
P. Čaikovskis (<i>Чайковский</i>)	➤ Sestā simfonija <i>e moll</i> – I un IV daļas pamattēmas
A. Dvoržāks (<i>Dvořák</i>)	➤ Devītā simfonija <i>No Jaunās pasaules e moll</i> op. 95 – II daļas pamattēmas
E. Grīgs (<i>Grieg</i>)	➤ I svīta orķestrim <i>Pērs Gints</i> op. 46 – <i>Solveigas dziesma, Kalnu karaļa alā</i>
J. Ivanovs	➤ 4. simfonija <i>Atlantīda</i> – II daļas pamattēmas
III VOKĀLĀ KAMERMŪZIKA	
F. Šūberts	➤ Vokālais cikls <i>Skaistā dzirnavniece: Ceļošana (Das Wandern)</i> ; ➤ Vokālais cikls <i>Ziemas ceļojums: Liepa (Der Lindenbaum)</i> ; <i>Leijerkastnieks (Der Leiermann)</i>
R. Šūmanis	➤ Vokālais cikls <i>Dzejnieka mīla</i> op. 48: <i>Man dusmu nav (Ich grolle nicht)</i>
Emīls Dārziņš	➤ Solodziesmas: <i>Teici to stundu, to brīdi; Rezignācija</i>
Alfrēds Kalniņš	➤ Solodziesmas: <i>Brīnos es; Pļāvēja diendusa</i>
Margēris Zariņš	➤ <i>Partita baroka stilā</i> – I, VI daļa
IV LATVIEŠU A CAPPELLA KORMŪZIKA	
Jāzeps Vītols	➤ Kora balāde <i>Gaismas pils</i>
Emīls Dārziņš	➤ Kordziesmas <i>Minjona; Mūžam zili; Mēness starus stīgo</i>
Emīlis Melngailis	➤ Kordziesmas <i>Senatne; Jāņuvakars</i>
Pauls Dambis	➤ Kora cikls <i>Jūras dziesmas</i> – I daļa

PIELIKUMS Nr.2

Pārbaudījuma saturs kolokvijā *Skolotāja profesionālās atbilstības noskaidrošanai*

profesionālajā bakalaura studiju programmā
Mūzikas, teātra mākslas, dejas, vizuālās mākslas skolotājs,
pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma
Mūzikas, dejas un mākslas profesionālās ievirzes un interešu izglītības skolotājs

Diskusija norit par un ap tematisko loku ***Pedagogs kā harizmātiska personība, tā personības īpašības un sadarbības prasmes.***

Diskusijas temati brīvai, radošai sarunai:

- Raksturot skolotāja profesijas daudzpusību, nozīmi un aktualitāti mūsdienās.
- Skaidrot jēdzienus "radošs skolotājs", "radošs mācīšanās process" paužot reflektanta personīgo viedokli.
- Pedagoģiskas situācijas izspēles elementi radošā diskusijas formātā.

Senāta priekšsēdētāja

profesore Ilona Meija